

Paríž, 29. januára 2015

Grécko potvrdilo, že politické riziká v Európe sú na vzostupe

Voľby na Peloponézskom polostrove, ale aj pripravované v Španielsku a Portugalsku si vyžadujú osobitné monitorovanie, keďže alternatívne a extrémistické strany získavajú čoraz väčšiu podporu, upozorňuje Coface.

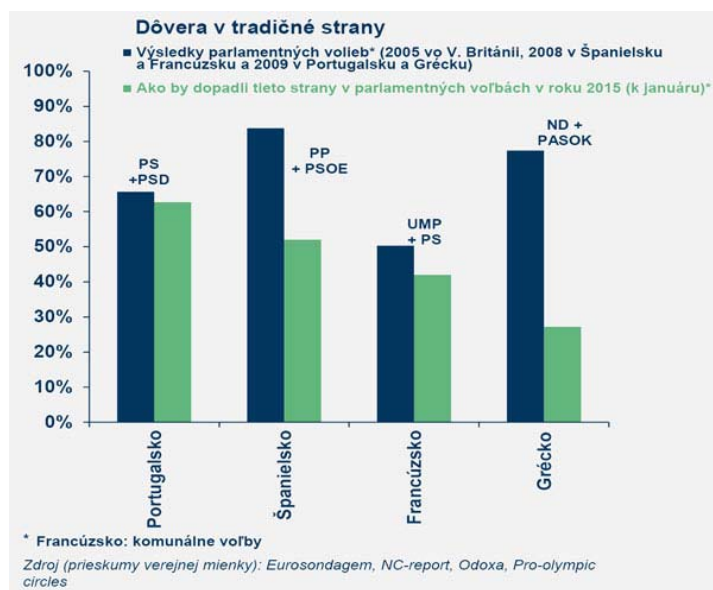
Terajšie parlamentné voľby v Grécku, ako aj nasledujúce komunálne voľby v Španielsku 24. mája a do snemovne a senátu 20. decembra, či októbrové parlamentné voľby v Portugalsku si vyžadujú osobitné monitorovanie, keďže alternatívne a extrémne strany získavajú čoraz väčšiu podporu v krajinách na periférii eurozóny. Príkladom je súčasné víťazstvo Syrily v gréckych voľbách, ale aj 23 % predvolebné preferencie strany Podemos (Môžeme) v Španielsku.

„Tento nárast alternatívnych hnutí je spojený s poklesom podpory tradičných strán, ktorý vidíme postupne od roku 2008. V dôsledku nedávnych teroristických útokov vo Francúzsku sa dá tiež očakávať, že extrémne pravicové strany budú získavať v Európe popularitu,“ konštatuje nadnárodná spoločnosť Coface. Jeden zo svetových lídrov v poistení pohľadávok predpovedá eurozóne tento rok rast okolo 1,3 %, no je tu viacero rizikových faktorov, ktorým podľa Coface treba venovať osobitnú pozornosť, aby extrémistické strany a hnutia nenaberali v Európe na sile.

Faktory nahrávajúce extrémistom

„V prvom rade je to vysoká nezamestnanosť. V treťom kvartáli 2014 dosiahla 11,7 % v eurozóne, čo je o 4,1 bodu viac ako v roku 2008. Nezamestnanosť mladých je ešte hrozivejšia. Za dané obdobie sa zvýšila o 7,7 bodu na 23,3 %. Domácnostiam chýba viditeľnejšie zlepšenie ich situácie a nevidia ho ani v nasledujúcich rokoch, hlavne v krajinách na periférii eurozóny,“ upozorňuje Coface. Nezamestnanosť by pritom do roku 2019 mala zostať okolo 18,5 % v Španielsku, 12,7 % v Grécku či 11,3 % v Portugalsku. „Pritom podiel ľudí, ktorým hrozí chudoba, už dosahuje v priemere 23 %, u mladých dokonca 29,7 %,“ dodáva spoločnosť.

Druhý významný faktor, ktorý podľa Coface prispieva k rastu populistických a extrémistických strán, sú úsporné opatrenia nariadené zo strany medzinárodných veriteľov (Troika). „Od roku 2008 tak napríklad daň z príjmu stúpila o 9 % v Grécku, Španielsku a na Cypre a o 7 % v Portugalsku,“ spresňuje Coface.

Priestor populistickým a extrémistickým stranám dali a narušenie dôvery v tradičné strany dopomohli aj rôzne politické škandály v jednotlivých krajinách. V Španielsku aféra zaťa kráľovského páru Inaki Undangarina obvineného zo sprenevery verejných financií poškodila česť kráľovskej rodiny. V nadväznosti na ďalšie škandály mala dopad aj na strany PP a PSOE. Kým bývalý portugalský premiér José Socrates je obvinený z korupcie, prania špinavých peňazí a daňových únikov, francúzska vláda musela v posledných mesiacoch čeliť problému s neplatením daní. Doteraz je neistý aj politický dopad teroristických útokov na Charlie Hebdo. No už teraz je zrejme, že môže byť hnacím motorom pre nacionalistické vášne a posilnením extrémnych pravicových strán a hnutí.

Pozor na tri hlavné riziká

Európa a krajiny na periférii eurozóny naďalej čelia viacerým rizikám. „V prvom rade je to riziko nesplácania úverov zo strany suverénnych štátov. Súčasná fiškálna pozícia Portugalska, Talianska a Španielska je nateraz uspokojivá, ale výnosy na ich desaťročných dlhopisoch môže rýchlo vzrásť. Počnúc dlhovou krízou Grécka automaticky vzrástlo aj úročenie na desaťročných štátnych dlhopisoch v Portugalsku a Írsku, za ktorými nasledovali o šesť mesiacov neskôr Španielsko a Taliansko. Víťazstvo Syriza v gréckych voľbách a rast výnosov tamojších dlhopisov tak môže preniesť tento efekt náklady aj na ďalšie krajiny na periférii eurozóny,“ konštatuje Coface.

Tento efekt môže byť podľa Coface dokonca oveľa rýchlejší, ako bol v roku 2010 v Portugalsku, Španielsku a Taliansku. Dopad však bude zrejme menší. „Existujú tu záchranné valy (ESM, program nákupu ECB), ktoré by mali prípadné stúpanie sadzieb v eurozóne obmedziť. No politické riziko zostáva hlavným rizikom pre jednotlivé štáty a môže vyústiť do zmätku na finančných trhoch,“ dodáva spoločnosť. Politické dôsledky sú ďalšie riziko. Výhra, prípadne rozkvet extrémistických a populistických politických strán, by bol synonymom pre uskutočnenie významných ekonomických zmien, ktoré majú v programoch. Hoci Syriza či Podemos presadzujú ukončenie členstva v eurozóne, ako je to v prípade francúzskej extrémistickej strany Národný Front. Okrem masívnej eurofóbie, ktorá vypukla po ostatných európskych parlamentných voľbách v máji 2014, ukazujú prieskumy verejnej mienky v tomto roku aj na hrozbu ďalších protieurópskych skupín, ktorých zástupcovia by mohli pribudnúť v riadiacich inštitúciách EÚ.

Napokon, nemenej dôležitá je aj otázka kvantitatívneho uvoľňovania, upozorňuje Coface. Nemeckí konzervatívci sponchýňujú účel masového tlačenia peňazí, ak európske vlády nechcú reformovať.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, svetový líder v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domcom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2013 skupina dosiahla konsolidovaný obrat 1,44 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 98 krajinách, zabezpečuje transakcie 37 000 spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrtrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

